

Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Дніпропетровська обласна державна адміністрація
Дніпропетровська обласна рада
Дніпропетровська торгово-промислова палата
Технологічний центр БЕТА (Іспанія)
Університет Жирони (Іспанія)
Університет Кордобі (Іспанія)
Університет сільського господарства в Кракові (Польща)
Чеський університет природничих наук (Чехія)
Університет Мугла Сіткі Кочман (Туреччина)

«ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПИТАННЯ АГРАРНОЇ НАУКИ»

МАТЕРІАЛИ

**Міжнародної науково-практичної конференції
до 100-річчя Дніпровського державного аграрно-
економічного університету
(1922–2022 рр.)**

*м. Дніпро, Україна
18 травня 2022 року*

ЧАСТИНА 2

Дніпро
2022

Ministry of Education and Science of Ukraine
Dnipro State Agrarian and Economic University
Dnipropetrovsk Region State Administration
Dnipropetrovsk Regional Council
Dnipropetrovsk Chamber of Commerce
Beta Tech Center (Spain)
University of Girona (Spain)
University of Cordoba (Spain)
University of Agriculture in Krakow (Republic of Poland)
Czech University of Life Sciences Prague (Czech Republic)
Mugla Sitki Kocman University (Republic of Turkey)

**«THEORETICAL AND APPLIED ISSUES OF
AGRICULTURAL SCIENCE»**

**BOOK OF PROCEEDING
of International Scientific and Advanced Conference
dedicated to 100 anniversary
Dnipro State Agrarian and Economic University
(1922–2022)**

*Dnipro, Ukraine,
18 May 2022*

PART 2

Dnipro
2022

ЗМІСТ / CONTENT

**ГУМАНІТАРИСТИКА АГРАРНОЇ СФЕРИ / HUMANITIES IN
AGRICULTURE**

<i>Бровко Д. Е.</i> Фізичне виховання в університетах в рамках Європейської інтеграції: освітній аспект.....	12
<i>Zhetanova O. A.</i> Using Technology «Turning Training» in Agrarian University....	14
<i>Заболотська І. О.</i> Досвід впровадження дуальної форми здобуття професійної освіти у Франції.....	15
<i>Іващенко О. О.</i> Особливості фізичного виховання здобувачів вищої освіти Дніпровського державного аграрно-економічного університету в умовах дистанційного навчання.....	18
<i>Казакевич О. І.</i> Міждисциплінарна інтеграція дисциплін у професійній підготовці здобувачів вищої освіти.....	20
<i>Карпова С. Г.</i> Філософські дискурси ґрунтознавства.....	21
<i>Куниця О. П.</i> Формування лідерських компетенцій засобами фізичного виховання у здобувачів вищої освіти ДДАЕУ	24
<i>Lukatska Ya. S.</i> Interactive technologies for creating an adaptive developmental communicative environment for teaching foreign students.....	26
<i>Масур Г. С.</i> Поняття «модель» та «моделювання» в умовах навчання	28
<i>Мишушта А. О.</i> Українська господарська академія в Подєбрадах (1922-1935 рр.) – вища аграрна школа в міжвоєнній Чехословачинні	30
<i>Nazarenko O. V.</i> University website as an element of popularization of educational services.....	32
<i>Pantileienko K.</i> New challenges in teaching EFL in agricultural institutions of Ukraine.....	35
<i>Піддубцева О. І.</i> Сучасні підходи до формування готовності майбутніх аграріїв до іншомовного професійно орієнтованого спілкування.....	38
<i>Прокопов В. Ю.</i> Сучасна українська історіографія розвитку аграрної освіти на Придніпров'ї ХІХ–ХХ ст.	41
<i>Прядка М. О., Ковтун Б. І.</i> Фізичне виховання в закладах вищої освіти: глобальний аспект.....	43
<i>Резунова О. С.</i> Формування граматичної компетентності здобувачів аграрних закладів вищої освіти на заняттях з іноземної мови.....	46
<i>Семак Л. А.</i> Словотвірні особливості українськомовних агрономічних термінів	47
<i>Солоділова О. В.</i> Екосвідомість як базова частина світогляду аграрія.....	49
<i>Стасюк Т. В.</i> Технології навчання фахівців-аграріїв англійської мови.....	50
<i>Stukalo O. A.</i> Professional communication of future veterinarians.....	52

ЗМІСТ

<i>Тішко Л. В.</i> Професійно-технічна освіта у міському середовищі Катеринославської губернії (кінець XIX – початок XX ст.).....	54
<i>Чернікова Н. С., Карпань І. С.</i> Динаміка розорювання земельних угідь півдня України упродовж пореформеної доби (1860-ті–1910-ті рр.).....	56
<i>Chernikova N., Shchepova D.</i> Dynamics of development of merino sheep breeding in the south of Ukraine during 19th century.....	60
<i>Chornobai V.</i> Formation of english language communicative competence for future specialists in agricultural complex (tutor aspect).....	63
АГРАРНА ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ / AGRARIAN ECONOMY AND MANAGEMENT	
<i>Атамас О. П.</i> Особливості класифікації фінансових інвестицій для цілей бухгалтерського обліку	66
<i>Багорка М. О.</i> Формування комплексної системи аграрного маркетингу підприємства.....	67
<i>Баранник О. О., Павленко О. П.</i> Ринок перестраховання: сучасний стан та перспективи розвитку АПК.....	70
<i>Безус Р. М.</i> Сталий розвиток аграрного сектору в умовах інституційних змін...	72
<i>Бербенець О. В.</i> Сучасний стан розвитку дорадництва в Україні: актуальні питання та виклики	74
<i>Богатюк Д. В.</i> Цифрова трансформація агропромислового комплексу на інноваційній основі	76
<i>Бондар О. Г.</i> До питання про нормативне й інституційне забезпечення публічного управління у сфері використання та охорони сільськогосподарського призначення.....	77
<i>Бондарчук Н. В.</i> Державне регулювання земельних відносин в аграрній сфері..	81
<i>Борисенко Є. П., Кравець О. В.</i> Сутність та завдання екологічного маркетингу..	83
<i>Васильєв С. В.</i> Земельні відносини в сучасній економіці України.....	84
<i>Vasylieva L, Kramarenko T.</i> Organizational and methodological support of financial security monitoring.....	87
<i>Vasylieva N. K.</i> Econometric comparison of Ukrainian and Polish markets of fruit and berries.....	88
<i>Вініченко І. І.</i> Класифікація методів управління ризиком.....	90
<i>Водолазська О. А.</i> Розвиток кредитування фермерських господарств в Україні..	92
<i>Гаврилюк В. Я. Бойченко Г. В.</i> Аналіз структури витрат підприємств на виробництво продукції (робіт, послуг) сільського господарства.....	94
<i>Галаган Т. І.</i> Особливості економічного управління аграрним підприємством..	95
<i>Галунка О. Д.</i> Корпоративна соціальна відповідальність підприємства як складова сталого інноваційного розвитку.....	96
<i>Губарик О. М.</i> Виявлення та економічне обґрунтування резервів підвищення продуктивності праці аграрного підприємства	98

конкретних добавок, поживного складу, ступеня зручності, рівня використання енергії та пробігу, а також безпеки харчових продуктів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Act of Sweden on organic production control (SFS 2013:363) from 23 May 2013. *Web-site Eco-Lex*. URL: <http://www.ecolex.org>.
2. Артиш В. І. Особливості органічного агровиробництва в концепції сталого розвитку АПК України. *Економіка АПК*. 2012. № 7. С. 19–23.
3. Global organic farming statistics and news. URL: <http://www.organicworld.net>.
4. Заєць В. Законодавче регулювання та державна підтримка. URL: https://drive.google.com/drive/u/3/folders/14bHB8bmAVDYaY3tWNJCOrukfVCuh_rQ2.
5. Саблук П. Т. Розвиток інституцій удосконалення механізму реформування аграрного сектору економіки. *Економіка АПК*. 2010. № 10. С. 3–10.
6. Ринок органічної продукції в Україні URL: <http://agro-business.com.ua/agro/podiia/item/9994-rynok-orhanichnoi-produktsii-v-ukraini.html>.
7. Organic Market Development in Ukraine. URL: <https://ukraine.fibl.org/en/ua-about-project.html>.
8. International Co-operative Alliance. *Cooperative identity*, 2020. URL: <https://www.ica.coop/en/cooperatives/cooperative-identity>.

*Олена Бербець
(Дніпро, Україна)*

СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ ДОРАДНИЦТВА В УКРАЇНІ: АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ВИКЛИКИ

Сільське господарство є дуже складною системою і частиною складних глобальних ланцюгів поставок. Завдяки посиленню кліматичного руху з 2018 року, а також у рамках Зеленої угоди ЄС та стратегії «Від ферми до виделки», сільське господарство знову стає центром суспільного діалогу. Для цього необхідні переконливі інструменти та методи для зрозумілого і прозорого представлення складних питань.

Пріоритети України у сфері сільського господарства та харчової промисловості полягають у виробництві здорової і безпечної їжі та створення визнаних структур і стандартів у сфері якості харчових продуктів.

Сталий сільський розвиток (економічний, соціальний, екологічний) може бути досягнутий лише за допомогою комбінації фінансування через державні та приватні інвестиції, а також залучення різних рівнів державної влади.

Розвиток сільської місцевості пов'язаний з великою кількістю проблем, таких як низькі доходи, неповна зайнятість з неповною оплатою, еміграція тощо. Призупинити міграцію молоді з села можуть допомогти дві компоненти: 1) наявність цікавих робочих місць, тобто шанс на кар'єрний розвиток (цифровізація, діджиталізація і т. д.); 2) умови життя, цікаві й прийнятні для

молоді. Важливо розвивати обидві компоненти з більшим акцентом на першій. Оскільки без мінімальної інфраструктури складно залучити перспективні підприємства але розвиток лише цієї компоненти призводить, як правило, до занадто мізерних результатів і як наслідок – до розчарування.

Сталому розвитку сільської місцевості також заважає те, що аграрний сектор частково відокремився від розвитку сільських територій.

Дорадництво може зіграти значну роль в ендогенному регіональному розвитку (знизу вгору), через співпрацю з місцевими активістами, оскільки сторонні спеціалісти не можуть вирішити всі проблеми села.

Суб'єктами сільськогосподарської дорадчої діяльності є: дорадники, експерти-дорадники та дорадчі служби.

Сільськогосподарський дорадник (дорадник) – фізична особа, яка на професійній основі проводить дорадчу діяльність, склала кваліфікаційний іспит та одержала кваліфікаційне свідоцтво і внесена до Реєстру сільськогосподарських дорадників та сільськогосподарських експертів-дорадників (Реєстр дорадників) [1].

Станом на 03 лютого 2022 року в реєстрі дорадників зареєстровано 709 дорадників та експертів-дорадників [2].

Найбільше дорадників зареєстровано в Херсонській, Вінницькій та Київській областях.

Аналізуючи реєстр дорадників, було виявлено проблему: дорадники є, а от дорадчих служб немає. Більшість існуючих дорадчих служб є новоствореними або без належного досвіду у дорадництві. Також є зареєстровані дорадчі служби та не ведуть діяльності. Звичайно є частина новостворених дорадчих служб, що активно розвиваються. Та далеко не всі з них є членами Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України (НАСДСУ).

Найчастіше дорадниками стають науковці, викладачі ВНЗ, підприємці, фермери, професійні працівники, чиновники, юристи, працівники комунальних закладів.

За результатами опитування, що було проведено Навчально-науковим інститутом неперервної освіти і туризму Національного університету біоресурсів і природокористування України та НАСДСУ, основними замовниками дорадчих послуг є фермерські господарства, особисті селянські господарства, малі сільськогосподарські підприємства, органи державної влади та сільське населення.

Є велика потреба у дорадниках які добре обізнані, мають практичний досвід і є посередниками між бізнесом і владою. А це означає, що існує значна потреба в навчанні. І тут виникає ряд питань: де вчитися?, коли вчитися? В цьому питанні значну підтримку можуть надати вищі навчальні заклади, організовуючи короткі, змістовні, наочні тренінги.

Актуальним завданням для дорадництва, зі слів Романа Корінця директора НАСДСУ, сьогодні є перехід від сільськогосподарського до сільського дорадництва, що включає розвиток сільської місцевості. А також співпраця з територіальними громадами для налагодження діалогу між ОТГ та фермерами.

Підсумовуючи все вищезначене наголосимо, що дорадництво – це невикористані можливості і значні перспективи. Що сила дорадництва в об'єднанні й навчанні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про сільськогосподарську дорадчу діяльність» 2004 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1807-15#Text>.

2. Реєстр сільськогосподарських дорадників і експертів-дорадників. URL: <https://minagro.gov.ua/ua/file-storage/reyestr-silskogospodarskih-doradnikov-i-ekspertiv-doradnikov>.

*Данило Богатюк
(Київ, Україна)*

ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ НА ІННОВАЦІЙНІЙ ОСНОВІ

Тенденцією розвитку економіки усіх країн світу є цифровізація усіх сфер діяльності, активне використання хмарних технологій, робототехніки, безпілотних літальних апаратів. Зараз цей процес невпинно відбувається в усіх секторах реального сектору економіки, наразі зміни постійно тривають у промисловості, транспорті, будівництві та інших галузях.

Сільське господарство не є виключенням із цього процесу, а навпаки займає лідируючі позиції, оскільки поряд із новою технікою активно впроваджуються сучасні цифрові технології для визначення складу ґрунтових сумішей [1], активно використовуються безпілотні літальні апарати для моніторингу і зрошування полів, картографування, охорони угідь, кількісної оцінки рослинного покриву та інших актуальних завдань, що дає змогу розрахувати врожайність, ідентифікувати культури, оцінити схожість і зріст рослин, проаналізувати продуктивність угідь, а також виявити проблемні ділянки.

У статті [3, с. 34] зазначається: «Вплив держави на економіку країни має відбуватися шляхом узгодження політики цифровізації з науково-технічною, бюджетно-фінансовою, грошово-кредитною, промисловою та зовнішньоекономічною політикою за умови досягнення єдності інтересів та злагоджених взаємовідносин між суспільством, державою, владою, бізнесом, громадськими і науковими інституціями. При цьому слід враховувати, що цифрова економіка надає небувалі досі можливості для підприємств і організацій щодо вільного вибору партнерів і споживачів, полегшує вихід і просування на ринки, суттєво зменшуючи трансакційні витрати, сприяє децентралізації тощо».

Для переходу АПК на засади цифровізації необхідні заходи із лібералізації економіки та фінансово-економічного стимулювання учасників ринку до впровадження новітніх засобів та інноваційних технологій [5]. При цьому особливого значення набуває формування людського капіталу, який має забезпечувати зростаючі потреби сектору, опановувати нові компетенції, а також та створює умови для найбільш ефективного застосування знань й умінь